

Posudek vedoucího diplomové práce

Lucie Milatová: Posouzení současných učebnic hudební výchovy pro 4. ročník základní školy

Vedoucí DP: PhDr. Helena Karnetová

Oponent DP: Prof. PhDr. Eva Jenčková, CSc.

Posluchačka studijního oboru Učitelství pro 1. stupeň základní školy – modul hudební výchova – Lucie Milatová si zvolila za téma své diplomové práce (dále DP) posouzení a porovnání stávajících učebnic hudební výchovy pro 4. třídu základních škol. Praktická část je postavena na autorském projektu pro tuto věkovou skupinu, jeho realizaci v praxi a shrnující reflexi.

Jak autorka v práci sama přiznává a ústně mi potvrdila, téma pro ni jako pro začínající učitelku bylo závažné a potřebné, byla to důležitá reflexe pro budoucí povolání.

Práce na DP byla komplikovaná. Posluchačka nepostupovala podle časového harmonogramu, práci začala psát takřka s ročním zpožděním. V závěru pracovala již pod velkým tlakem, který se projevil řadou zbytečných chyb (např. str. 57, 59, 60, 63, 69 ad.). Kapitoly předkládala na přeskáčku. Často jí byly vráceny k přepracování. Opravené verze již ke kontrole z časových důvodů nešly, rovněž tak celý kompletní text. (Srovnej str. 18 – dublovaná informace o vydání učebnice K. Pospíšila, navíc pod jinými názvy. Str. 19 – zůstaly původní odkazy na literaturu.) Největším problémem byly: práce s odbornou literaturou, samostatné formulace vlastních myšlenkových postupů a stylizace textu. Dále je patrné nedodržování typografických norem, na což byla opakovaně upozorňována. Autorka neumí z literatury vytáhnout podstatné informace, spoléhá se na řadu přímých citátů, z nichž ovšem nedokáže zformulovat faktický závěr. Má povrchní teoretické znalosti, což se projevuje v neodborné terminologii (srov. např. str. 36 dole – rytmičké slabiky, str. 45 metoda nácviku písně není smíšená, nýbrž s oporou o grafický názor). Posuzovanou závěrečnou práci charakterizují naivní komentáře a neobratné myšlenkové postupy. Během celé geneze práce projevovala posluchačka menší míru samostatnosti.

V teoretické části první kapitoly pojednávají o stručné historii hudební výchovy a vývoji učebnic HV. Diplomantce splývá hudební výchova, hudba, hudební instituce a časopisy do jednoho souvislého textu. Chybí jí tzv. nová koncepce; pro zařazení čtyř hudebních činností do HV udává letopočet 1991. Na str. 14 je mylně uvedeno programové vyučování – je zřejmé, že to má být projektové vyučování. Ve třetí kapitole – porovnání stávajících učebnic HV – je na str. 35 hrubá chyba v označení mollové tóniny. Srovnávací grafy nejsou konkrétně podrobně interpretovány, grafika je méně srozumitelná.

Zdařileji si vede diplomantka v praktické části. Celý projekt vychází z možných hudebních činností. Autorka správně rozděluje hudební činnosti na základní a podpůrné, ale nedůsledně s těmito pojmy zachází. Výstižnější vyjádření by potřebovalo užití lehkoovladatelných nástrojů ve výuce HV. Velké ocenění si zaslouží vlastní autorská píseň. Výtky se týkají nevyužití melodického nástroje jako doprovodu u melodizace říkadla, avízované přílohy C s obrázky, které v příloze nejsou! (viz str. 62) a ověření v činnostech u poslechu. Pracovní list měl být v příloze. Mimochodem na videu je patrné, že děti byly u této aktivity dost bezradné. A také je ze záznamu evidentní, že s taktováním u říkadla měla studentka potíže - neudržela schéma čtyřdobého taktu s gestem na těžkou dobu dolů.

Reflexe projektu realizovaného v praxi je komentována v rámci možností a je správně nedílnou součástí DP.